

PEST, I. félév.

18. szám.

Május 5. 1870.

Megjelenik e lap minden héten egyszer, **csütörtökön.** Előfizetési ár: helyben félfévre 1 frt 31 kr., egész évre 2 frt 62 kr.; **vidékre** félfévre 1 frt 70 kr., egész évre 3 frt 40 kr. A pályázatok beiktatásáért tíz sorig minden egyszeri fölvetelért 1 frt. 10 soron fölül, egyszeri közlésért 2 f., ha többször közöltetik, 1 f., 50 kr. számítatik.

A gyermeke-zredes.

(Történeti elbeszélés a XII. századból).

III.

A kék udvar. — Az örömlaka. — A koldusnő!

Bécs város vidéke egykoron a Laxendorf vagy Lassendorf lovagokat uralta; ezen család utolsó ivadéka Lassendorf Albert volt, ki 1484-dik évtáján élt; ez birta Laxendorf falvát. Köröskörül az ugynevezett „Mönchsau“ virány terült el s előbb a szent keresztől nevezett szerzetnek volt birtoka; ezt már a „Czopfos“-nak nevezett Albert herezeg tágos műkertté alakította át, melyet halastavakkal és szökőkutakkal látott el és nemsokára megnagyobbította azon várépületet is, mely első keletkezését II-ik vagy „Bölcs“ Albertnek köszöni, s ettől fogva „Laxenburgnak“ neveztetett.

Itt ment végbe azon nevezetes történelmi esemény, hogy 1682. évben a keletről és nyugatról a törökök és francziák által fenyegetett német birodalom védelmére Ausztria, Szász-, Bajorország, Hessen, Braunschweig-, Lüneburg, a frank és sváb részek között az ugynevezett laxenburgi szövetség kötöttet. Azonban a törökök másodszori betörése óta 1683. évben a vár részben pusztán s összeomolva állott, s csak I. József császár ujította ki ismét. Jelenleg egy nagyszerű új vár áll Mönchsau azon helyén, hol az 1760. évben még a „kék udvar“ feküdt. Ezen kék udvar egy meglehetősen nagy vadászlak volt, kékesszürke granitból építve, ormán szarvas czimerrel, magas hársfáktól beárnyalva, melyeknek terebélye alatt az 1767-ik évben sz. István első vértanu ünnepén két gyermek pihent meg, s ezen udvar házajtaja felett álló szép czimereket szemlélgette.

Ezen két gyermek Weitmann Jancsi s az ő kis nővére Vilma volt, kik épen a barátságos és kedves papot várták, ki őket a tullni mezőségen megmentette s most ide rendelte ki. A nap már elég alant állott, de

az est a téli évszakhoz mérve szokatlan meleg volt, mert hirtelen keletkezett keleti szél elenyésztette az előbbi napok hideg légmérsékletét.

A Mönchsauba tett ut következtében a két gyermek igen elfáradt s megéhezett. Élénk szemekkel szerteszét vizsgálgódtak, ha láthatnának-e valahol pékboltot vagy valamely vendéglő-czéget, hogy azon két ezüst pénzért, melyet a jó pap nekik ultra adott, kenyeret, vagy ha lehet még egy kis meleg levest is szerezenek maguknak. A két jó gyermek ekként természetesen kevés-e becsülte a huszkrajzáros ezüstpénzdarabok értékét, mert eddigi sanyaru életökben ritkán láttak ily pénzdarabot s nem tudták szegények, hogy az akkori olcsó világban ezen pénzdarabok egyikeért is pompás ebédet ehetett az ember Bécsben, mint például a bécsi krónikások értesítenek: hogy 1750. évben Bécsben a Dorottya-utczában „Az aranyvadász-kürtnél“ 17 krajzárért hat tál ételt lehetett kapni: hét krajzárért négy tál ételt; a még most is fönálló Matschak-féle udvarban huszonnégy krajzárért hét féle ételt, az „arany kaecánál“ tizenhét krajzárért hat ételt s a „Vörös-almánál“ pedig tizenkét krajzárért öt ételt, és pedig hét krajzárért lehetett kapni: levest, marhahúst, főzeléket és sültet, böjtnapokon pedig ehelyett halmüteket.

Jancsi azonban és Vilma e pillanatban csak egy falat kenyér s egy pohár víz után ohajtoztak; most félénken a velök szemben álló rácoszott kapun át egy téres kertbe léptek, melynek lombtalan fái a most esett hó pelyheit viselték magukon.

A gyermeki kíváncsiság elfeledteté a két kis gyermekkel, hogy a kék udvar előtti fapadon be kell vár-

niok azon áldott férfit, ki őket a tulni mezőségen oly szeretetteljesen vevé magához. A esigaalaku esalitesoportozaton át a hóval beesett élénk taxus-sorok között mindig mélyebben és mélyebben haladtak be a parkba s egyszerre csak egy gömbölyü alakkal bíró nagy ház előtt termettek, melynek magas ivezett ablakai tarka üveggel voltak ékítve, melyen át az épen fölkelő hold sugarai kedves színezetben törtek meg. Ezen körded épület ajtaja kissé nyitva volt s azon a két gyermek belépett. De mily nagy volt bámulatuk! Ilyesmit még teljes életökben nem láttak. Ezen épületnek, melyhez egy kisebb melléképület csatlakozott, terjedelmes belseje egészen be volt ültetve fákkal és fűneműekkel, virágokkal és növényekkel, melyeknek pompás zöldje s változatos színjátéka a ház előtt elterülő hólepel mellett hatalmasan kirivott, ép úgy, mint ha az üde tavasz állana szemközt a kihalt téllal; ezenkívül e pompás növényház egész boltozatán át kedves meleg ömlött szét elannyira, hogy a gyermekek hamarjában a nyár derekába képzelték magukat. A külföldi fák és eserjék közepett pompáztak a legszebb disznóvénnyek virágai különféle változatokban, megaranyozott kalitkákban s ezüsttel bevont pálcázakon zöld és szürke papagályok, szép aranyármányok és számtalan kanári madár hintáztak ide s tova. Ugy látszott, hogy a föld legszebb részének tavasza ütötte fel itt tanyáját.

Ezen dus növénykert s ezen hely pompás tollazatu lakóinak szemléletétől elkábitva a két gyermek mindinkább tovább s tovább mendegélt s a melléképületbe lépett, mitsem gondolva többé az étellel és itallal, hanem csak szeméikkel élvezve, melyek most azon új s meglepő tárgyakat szemlélték mereven, melyek a nagy növényház kisebb melléképületében mosolyogtak feléjük.

Ők ugyanis most egy tojásdad alakú szobába léptek, melynek falpárkányzata macska-főkből volt képezve; a szoba rostély-alaku padlással volt ellátva, melyen át tisztán ki lehetett venni, hogy a boroshordók nem a ház pinezében, hanem annak padján vannak; a falak czukorsüvegekkel, kártyákkal, biliárdtekéikkel és sok más különöz és változatos tárgyakkal voltak kifestve. A szoba közepén kerekded asztal állott, melyen kedves illatu süteményekkel megrakott finom porcellán edény téjjel és vízzel telt kristályüvegek foglaltak helyet.

— Vilmácska! Vilmácska! kiáltott most a kis Jani a ritka látványtól csaknem megzavarva, nézd csak ezen pompás kalácsot s amott az üvegben a gyönyörű bort!

A kis Vilma azonban nem hallgatott rá; ő épen egy diszes nyugágy felé vette lépteit, melynek sárga selyem vánkossai nyugalomra hittak meg; a fáradt leányka csak egy rövid percze óhajtott a puha pamlagra lenyugodni; kis fivére azonban feddőleg tekintett szemébe s mondá!

— Semmihez sem szabad itt nyulnunk, de még csak érinteni sem szabad semmit; mert semmitem a mienk azokból, miket itt látunk!

— Oh, de én oly igen szomjas vagyok! panaskodék a kis Vilma, egy korty vizet csak tán szabad inni abból az üvegből?

A leányka ezen szavaknál az asztalhoz akart lépni, azonban csodálatos! mint valami varázstűtésre most egyszerre eltűnt az asztal minden rajta levő tárgygyal együtt. A gyermekek mereven egymásra bámultak s arcaik elsápadtak.

Vilma most egészen elfeledve bátyja intó szavait, ijedség miatt még most is reszkető tagjait a hullámzó pamlagra nyugasztá, de csakhamar hangos sikoltás között ismét felugrott, mert gyermekíráshoz hasonló kiáltás hangzott ki a pamlag belsejéből, mintha ez élőlény lett volna, melyet a bűvész varázsszavai a kutya- és macskafejekkel ékített, nyugágygyá változtatott.

Janesi, a különben oly bátor fiu, remegve állott most meg; s nem is egyéb idézte elő nála a remegést, mint azon hirtelen ijedség, hogy kis nővérenek valami baja történt. Most ismét széttekintett a barátságatlan teremben s megdöbbenve egy lépést hátrált; — maga előtt ugyanis egy élő alakot látott.

Egy koldusruhába öltözött nő állott előttük egyenes magatartással. Világosszürke, kifejezésteljes szemei erősen függtek először Janesi, aztán kis nővére arcán. Barátságos, de komoly arcának mindkét felén gesztenyeszínű haj omlott le fejéről. Testét szürke anyagból készült lenruha fődte fekete övvel, s egy kis bőrtáskával, miként ezt akkoriban a város szegényei szokták viselni, hogy ezzel hallgatva kiesdjék az átmenők részvétét, lábait szalmaczipők takarták; a koldusnő, kinek élénk arcvonásai különösen kirittak szürke hajzata mellett, jobbkezében koldusbotot tartott a boldogság. Szűz képét elötüntető rézgommbal; baljával egy karesu, mintegy tizenkét éves fiut vezetett, kiről első tekintetre észre lehetett venni, hogy fia; mert ez is ép oly világos szürke szemekkel s kifejezésteljes vonásokkal bírt, mint minők anyja hosszukás arcán voltak észrevehetőek; — ő is durva szürke kabátba volt öltözve, oldalán egy kis koldustáska és kis kezében egy pálcácska volt.

A nő most a gyermekek közelébe lépett. „Mit kerestek itt“ kérdé szelid hangon.

— Mi árvák vagyunk, viszonzá a kis Janesi, a tulni pusztáról kerültünk ide s eme ritka tárgyakat szemléltettük.

— Hej tudom, mondá a koldusruhájú nő, hogy csábitólag hatott rátok a sok szép gyümölcs illatja, mely itt az üvegházban oly dusan tenyész?

— Mit gondol maga rólunk? kiáltott feléje a gyermek, mialatt vérvörös pir lepte el arcát. Azt hiszi tán, hogy mi tolvajlást üző koldus-gyermekek vagyunk, kik Isten parancsait nem ismerjük? Oh nem! Ha mindjárt atyátlan- és anyátlanok vagyunk is, de mi azért tisztesszülöktől származánk.

— Hisz koldulni nem szégyen, mondá a koldusruhában előttök álló nő, ha az ember szegény és nem képes dolgozni; — látjátok én is szegény ügyefogyott nő vagyok — és kis fiacskámmal, kit oldalom mellett szemlélték, alamizsnát járok kéregetni, a merre csak tudok.

— Oh! kiáltott fel a kis Janesi, maga igen szegény lehet, mit ruhájáról is észre lehet venni, és így

igazán szüksége van rá, hogy gyermekével együtt kolduljon; de én s kis nővérem még nem szorultunk rá, hogy alamizsna után lássunk, mert egy nemeskeblű, jó férfiú, kit nagy szükségünkben a boldogs. Szűz küldött a tullni mezőn számunkra, szép ajándékkal kedveskedett nekünk, és mint mondá, ezután is mindig fog ró-lunk gondoskodni.

— Ugy hát ti szerencsésebbek vagytok, mint én és kis fiacskám, viszonzá a koldusnő lesütött szemekkel, mert mi még ma annyit sem kerestünk, hogy egy kevés eleséget vehettünk volna magunknak.

A szegény koldusnő e szavakat oly fájdalmas kifejezéssel ejtette ki, hogy a kis Jancsinak s kis nővére-nek azonnal könybe lábadtak szemei.

— Hogyan? kiáltott a kis fiu, hát maga anyyira szegény, hogy még éheznie is kell? Ugy hát fogja csak, fogja gyorsan!

E szavaknál kivette a kis Jancsi kabátja zsebéből azon ezüstpénzdarabot, melyet a zarándoköltözötű emberszerető pap adott neki utiköltségül s átadta az aszszonynak, ugyszintén nővére is a magáét.

— Ej! szólt a koldusnő, ti ezüstpénzt tartatok magatoknál?

Erre a kis Jancsi elbeszélte saját s nővére sorsát és esetöket a tullni mezőségen; azt is elmondta, mint jutottak az ezüstpénz birtokába, s mint kellett volna itt a kék udvar háza előtt megmentőjököt, a zarándoköltözötű emberszerető papot bevárniok.

A koldusnő figyelmesen hallgatta őt, s világos szürke szemei nyájasan függtek a két árva gyermek vonásain. Most megfogá a kis Jancsi, aztán a lányka kezét, s mindkettőt magához közelebb voná, miközben azon puha nyugágyra ereszkedett le, mely a „kiáltozó pamlag“ közelében állott, jobb karjába a kis Jancsit, baljába a vonzó Vilmácskát zárva — mialatt tulajdon fiacskájának szőkefürtű feje szeliden pihent ölében.

— Tehát ti, mondá ő nyájasan a gyermekekre tekintve, az egyetlen vagyont, mivel birtok: ezen ezüstpénzdarabot is nekem akarjátok adni? Vacsorálatok-e már s találatok-e éjjeli szállást?

— Nem! viszonzá a kis Jancsi, de maga szegény ügyefogyott nő, s bizonyára még szegényebb, mint mi, s mint mondá, ma még mitsem kapott, hogy maga és gyermeke számára élelmet vehetett volna; azért csak fogadja el; az egyik pénz legyen a magáé, a másik pedig fiacskájáé; én és nővérem ajándékozzuk azt magunknak.

— S hol fogtok ti hajlékot s táplálékot kapni? — kérdé a szegény nő megindulva.

— Künn a faluban szándékozzunk fölvetéért esedezni, válaszolt a fiu, míg pártfogónk, mint megígérte, eljő s minket magával visz.

— Tehát a szegénység segíteni kíván a szegénységen! szólt a koldusnő még mélyebb megindulással. Oh mily gyermeked angyali szíveket szoritok most keblemre! Kedves gyermekek! én jó szándéku adományokat nem fogadhatom el, mert hisz ti is oly igen, igen szegények vagytok.

— El kell fogadnia! szólt Jancsi felugorva, s ha

ön nem akarja elfogadni, akkor kisededének ajándékozzuk; oh mily szép s kedves fiucska ez!

Ezen szavaknál a kis Jancsi megfogta a koldusnő fiának kezét és szeliden kebléhez szoritá.

— Ah szegény gyermekem! sohajtott fel a koldusnő fájdalmasan. Még oly fiatal, s már is katonának kell őt beiratnom, hogy valami nevelőintézetbe fölvetessék s így nem sokára meg kell válnom kedves jó Poldikámtól.

— Oh, azon is lehet segíteni! — vágott gyorsan közbe a kis Jancsi. — Irasson be engem helyette s én ezért még köszönetet fogok mondani, mert legfőbb ohajtásom katonává lehetni.

— Gyermekem! szólt hozzá mosolyogva a koldusnő, az nem megy oly könnyen; ha valakit katonai szolgálatra szólítanak föl, legyen bár ifju vagy öreg, neki magának kell mennie, s így bármennyire is jól esik nekem készséges odaadásod, nem vehetem azt igénybe. De ezen pénzajándékot elfogadom magam és fiacskám számára, hogy abból Isten áldása által és jutalma áradjon ki rád és nővéredre. Ti istenfélő gyermekek, kiknek szomorú sorsát saját előadástokból hallottam, mindketten csakhamar tapasztalni fogjátok, hogy a jététemény a legjobb töke, s miután az utolsó fillért is, melylyel birtatok, nekem ajándékoztátok, hogy mégse kelljen éhen nyugalomra mennetek, fölkérem ezen ház szakácsát, az én szivélyes jóltevőmet, kinek fölkeresése végett jöttem épen ide, hogy adjon valamit nektek vacsorára; a ház szolgálját s kocsisát pedig, kiket szintén igen jól ismerek, arra fogom megkérni, hogy számatokra fekhelyet rendezzenek, holnap reggel pedig, midőn fiacskámat a közelfekvő katonanővelde igazgatójának fogom bemutatni, te is megszemlélheted Jancsi, a mi ott történni fog.

Ezen pillanatban oldalt egy kis ajtó nyílt meg; egy természetes férfiú lépett azon be, fején nehéz fürtös vendég-hajat viselve, szorosan testhez álló sárgás finom kabátban, fehér köténnyel maga etőtt, barna övvel derekán, mely utóbbiba egy hosszú ezüstkanál volt dugva.

A koldusnő azonnal eléje lépett: „Oh drága főszakács ur, szólt kérőleg, szíveskedjék ezen két gyermeknek enni adni! Ők meszszirol jönnek s még ma — ugyszólván mitsem ettek, én addig elmegyek s fölkérem Venczel kocsisat, készítsen számukra fekhelyet.

A derék szakács mosolygott s intett a gyermekeknek, hogy kövessék. Most egy zengzetes harangjáték szelid hangja esendült meg; ez egy áhitatkeltő estidallallamát játszá.

A két gyermek kísézőjökkel egy kis lépesőzeten át egy pitvariéle szobába jutottak be, melynek hosszában nagyszámu márványszobor állott. Ezek egyikére, mely Jupitert tüntette elő villámaival, egy magas termetű férfiú támaszkodott, ki az urasági kocsisok ezüstprémes ruházatával birt. minőket akkori időben gyakran lehetett látni az előkelőbbek diszhintóin. — A derék szakács azonnal a paszományos kocsishoz lépett, kinek hosszú arca, magas homloka, valamint egész büszke s urias magatartása fölötte kirítt szolgáló öltö-zete mellett.

— Lóvezénylő barátom! mondá ő egy finom mosolyal ajkain, a mi koldusnénk küldi önnek ezen gyermekeket, miután én őket jóltartottam étel-itallal, legyen szives jó puhaágyba fektetni, csak úgy istennevében...

Az ezüsttől csillogó kocsis a kis árvákat egy pillanatig, halvány arcán a jóakarát és szelidség kifeje-

zésével szemlélte. „Mindenesetre meglesz“, mondá aztán barátságosan.

A derék szakács üdvözlőleg intett neki és ezzel eltűnt a csarnok homályos kanyarulatai közt, mind-egyik kezén egy-egy gyermeket vezetve.

(Folytatása következik.)

M á r i a m é h e i .

(Pócsi legenda.)

(A szent család. — Szövegét l. a „Vegyések“ közt.)

Félig meghalva, félig élve
Nyög ágyán az Isten szegénye,
Mély gödrében megtört szemének
Bágyadt világu mécsék égnek,
Mig arcán a kemény nyomornak
Sötét, zilált redői folynak.
Könytől nyirkos, rohadt a szalma,
Sem éjjel, sem nappal nyugalma;
A vér szünetlen háboruba,
Föl-föllázzad s megdermed újra,
És ő, mint a háborgatott vad,
Rohanna, futna — s összeroskad.

Ám ez inségben, elhagyatva,
Van még, a ki meglátogatja,
A hit, ez édes földi angyal,
Ki elbeszélget vele halkkal
Csodás dolgokról, a melyekre
Minden fájdalomja elfeledve.

Sőt az álom leplébe fődve
A Szentszűz is föltűn előtte,
S betölti lelkét illatokkal,
Hogy a gyönyörben szinte elhal.

Ily szent látmányra lelkesülten
Föl-fölsohajt: „oh drága Szüzem!
Meváltómnak jó, édes anyja,
Hallgass meg e nagy bűba-bajba;
Angyalkezeggel vedd le terhem,
Ne engedd, hogy kétségbeessem;
Hiszen több már, több mint a fűszál,
Ki enyhülést lelt lábaidnál,
Egynek megoldád néma nyelvét,
Másnak nehéz sebét hegesztéd,
S kinek keze esüngött meredten
Most már erős munkára serken:
— Csak énbajom feledte volna
A betegek hü gyógyítója?

Ah! a ki annyin könyörüle,
Az üdvösség édes szülője,
Hétfájdalom királyi anyja,
A fájó szív nyögését hallja."

"Igaz, hogy semmi, semmi kinesem,
Legfőbb gazdagságom — az Isten,
Szegény vagyok, az ő szegénye,
A mi enyém: egy köpű méhe,
Mely a természet jóvoltából,
Minden költség nélkül is ápol,
De a szegénynek ez is drága,
Mert mindene ... egész világa;
— Mégis, — ha Isten szent kegyelme
Lenéz nyomorgó életemre,
Méh-es-köpűm, anyám, királyném!
A te szent oltárodra tenném;
Mert a méznél, mit rejt magába,
Édesb nekem, édesb a hála!"

A szegény ember könyörgése
Magas mennyebe jökor ért be,
Máriának buzgó fohásza
Gyógyharidot csorgat reája,
Ki már a siré volt, a Lázár
Fülgyógyula, és ime fönjár.
Elmult a baj, elmult a ros nap,
Erő, egészség duzzadoznak

Arcán, szemében és szívében,
Keze, lába munkára készen;
De a szívnek legszebb virágát,
A köny- s fohász-szülötte hálát,
Mit fölnevelt a beteg lelke,
Az egészséges elfeledte.
Sőt hogy bűnét be is tetézte
A tört eskü gyarló vitéze,
A méhet, melyet áldozatra
Szánt egykor, — jöpénzen eladta.

És oh! mi történt? az egeknek
Erői mostan nem pihentek,
Elment az ember köpűjével,
De helyére alig vivé el,
Midőn a méh nagy zúdulással
Kitör lakából s meszszeszárnyal,
Röpült ... röpült ... miglen megállá
A Márja-templom oldalába,
És ott raká meg drága sejtjét
E bosználló, fürgé kis nép,
Odadván mézét Máriának,
E méznél edesebb anyának,
Hogy a lelketlent megalázza,
Ki elfeledte, mi a hála...

Mindszenty Gedeon.

Bakonyi viszhangok.

(Folytatás.)

Primás ö hűsége az előbbeni közgyűlés megnyitó beszé-
dének fonalát felfogván: a vajudó koreszmék s türelmetlenség
felszínre merült kicsapongásait aggodalmas lélekkel eseteli,
s reménye horgonyát egyrészt a Szent-István-Társulat ernye-
detlen működésében, „nem esüggedni, hanem inkább társulati
munkásságunkat megkettőzteni van okunk,“ más részről a kath.
autonomiában helyezi, mely ugymond, nem irányul jogterjesz-
kedésre, nem ütközik sem az állam, sem más felekezetek jogai-
ba, önkényt foly ősi szabadságunk azon axiómájából: „sem-
mit rólunk nélkülünk.“

Vajjon mi indíthatá az ország lelkes főpappját az eddigelé
szokatlan s ép azért keletkezésénél viszsztatetsző autonomiai
intézmény ily rögtöni felkarolására s hő pártolására? A fele-
letet saját szavaiban találjuk. „Tisztelt nagy gyűlés! nehéz
időket élünk. A jelen korszak a szabadság s egyenlőség eszmé-
nyi alkalmazása alapján, s egy új társadalmi rend problémá-
jának kísérletei közt, vajudásában a közhatalomról elméleteket
hozott felszínre, melyek a régi alapokat elvetik, s Europa több
részében az állam s egyház közt összeütközésekre vezettek.“
„Minden becsületes léleknek, minden okos államférfiúnak ohaj-
tani kell, hogy ily esapástól az isteni Gondviselés óvja meg
hazánkat.“

Elég világos szavak, hogy azokat mindenki megértse, s
elég komolyak s fájdalmasak, hogy „minden becsületes lelket“
tettre indítsanak!

Az alelnöki beszéd még határozottabb hangon szól, s a
közöny fölött a méltó nehezeltetés magaslatára emelkedve, a mai
bókoló divattal szemközt bátran kimondja rosasát.*) „Ily

*) A helyzetnek valóban ritka s utánzásra méltó átérzése!
Hasonló bátor jellemeket találunk középkori egyházi s világi krö-

közönyt lábrakapni, ha csak megszokott kath. módon nem ki-
csinyeljük a veszélyt, vagy igen távolinak nem tartjuk, nem
enged a versenyzés, melyre a kath. meggyözödéssel felhivatik;
nem engedi más részt az ostrom szakadatlansága, melynek a
sajtó egy részéről összes kath. ügyünk ki van téve, melyet
meg kell torolnunk, ha zászlónkat össszegöngyölgetve vissza-
vonulás által nem akarunk bizonyítványt kiállítani: hogy mi
magunk is már megtörtnek hiszszük hatásunkat az erkölcsi
szintugy, mint társadalmi tere.“

„Ily körülmények közt a kath. ügy barátjaira nézve
becsületkérdésnek tartom a társulatnak buzgó parto-
lását, ügyének felkarolását még akkor is, ha mit ugysem te-
het, mindenkinek igényeit nem is elégithetné ki. A ezél lebeg-
jen a szem előtt inkább, mint az önmiveltségi fok s innen kelet-
kezhető szükséglet fődözése; terjedjen a jó ott, hol leginkább
kell, terjedjen áldozatföleireiken azoknak, kik már jobbhoz is
szoktak; és legyen e társulat nagyobb mérvben jótékony társu-
lat is, és nem egyedül olyan, mely a „do ut mihi des“ szigorú
díjon alapszik.“

Alig tudunk megválni e ritka s ügyeinket mélyen átérző
s tapintatos javításra ezélő okmánytól, annál is inkább, mert
a fölvettük ezimhez hiven a „viszhangok“ e tárgy körül os-
tromolják leginkább keblünket; e tárgy szerencés megoldása
leszen majd „a bülesek köve gyanánt méltányolt módozat.“ A
sajtó hatalmas közegét veszszük igenis igénybe ugyis mint a
Szent-István-társulat tagjai, ugyis mint a kath. hivek örei, s a
„befizetendő díjért illeték fejében nem saját miveltségi körtink-
nikásaink közt, kik a romlottságot ostorozták, s a bekövetkezett
nemzeti bukást előre megjövendélték. Olvasd a „Carthausi
névtelent“ Toldynál 16. 17. l.

nek megfelelő műveket igényelünk; hanem szem előtt tartva azt, hogy a társulat jó és olcsó könyvek terjesztését tűzé ki ezéül, a befizetett díjak erejéig tehát ilyeneket adna ki a szegény sorsnak közt ingyen, vagy alig valami árért kiosztandókat, s így részünkről a díj inkább áldozatfűllér is lenne.*

A protestantizmus bámulatos hamar elterjedésének okául s eszközeül hazánkban a kézi sajtókat említik, melyekkel a hitvitók a nép közé szállva, működtek, s tanítványukat ingyen osztott rövid kátékkal támogatták. Az orosz- görög-propaganda, a London s Berlinben működő bibliatársulatok milliókat áldoznak vallásuk érdekében; *) ott is itt is a kormány s világiak legnagyobb s leggazdagabb tekintélyei vezetik az ügyet. Honunkban egyiket lelkesebb főurat kivéve, irányadó, tetteles részt eddigelé kath. egyházi és iskolai ügyeinkben a világiak nem igen vettek, azokat kizárólag a papság keze közt hagyták, innét várván egyszersmind századok óta, jó s bal sorsban templomaik iskoláik, szóval lelki ügyeik ápolását, rendezését; s itt rejlik a világi kath. hívek többsége közt mutatkozó nem-érdeklődés kuforrása. Ezen szánandó kórállapot a világi hívekről a papsághoz oly közel álló tanítói karra, sőt, valljuk meg, saját testületünkre is elterjedt.

Az 1869-ki veszprém-egyházmegyei névtár s ugyanazon évi Szent-István-társulati veszpr.-megyei tagok száma világosan

mutatja, miszerint a lelkészkező papság közül 92 nem pártolja ez egyetlen magyar kath. irodalmi társulatot; az összes megyei tanítói karból pedig csak 4-en állanak mellettünk! noha pedig a veszprémi egyházmegyében a „Ferencz-József-alapítvány“ jelentékeny segílyt nyújt a lelkészkező papságnak is, a tanítóknak is.

Bármiként gondolkodjunk ezen tárgy fölött: kell, hogy okoskodásunkkal azon erkölcsi kényszerrel állapodjunk meg, miszerint a népirodalom tényezőül, s terjesztőül első rendben minmagunkat ismerjük el.

A magyar kath. clerus — bár kérdéssé tették a mai tudományosság színvonalán való állását — az egyházi tanban kiválólag, az ezen irodalommal rokon tudományokban is Europa tudományosan művelt kath. papsága egyik jeles részét képezi; az új nemzedék pedig a szorosán vett (exact) tudományokat is, legalább alapismeretökben, elsajátítván: a szellemi támogatáshoz jótékonyan járulhat.

Buzdítson bennünket egy részről a hívek valláserkölyesi veszélye s hivatásunk kötelme, másrésztől elődeinkről ránk származott azon végzetserű küldetés, s öntudatos munkásság, mely már egyszer a nemzet nyelvkinésit s a hitkor szent erekyeit az utókor részére megmentette.

(Vége következik.)

Heti krónika.

Pest, april 29.

(—ss—) Volt alkalmunk főlemlíteni, hogy a magyar kormány a Duna szabályozására, Pest városa szépítésére stb. költséket vesz föl, melyet az országgyűlés is megszavazott. Ez sorsolási kölesön lesz, melyre az aláírások tegnap 28-kán nyitattak meg, s kívánatos, hogy a kívánt összeg lehetőleg magában a magyar hazában irassék alá. Ezen kölesön az országnak mintegy 6 perzentjébe fog kerülni. A kölesön ki-boesátási ára 94 forint egy 100 frtos sorsjegy után. A sorsolási terv szerint a legkisebb nyeremény az első huzásnál, f. é. aug. hóban 104 frt lesz, 1879-ig évenként 4 huzás tartatik, s a legkisebb nyeremények minden 4 huzás után 4 fttal nagyobbak, ugy hogy 1879-ben már 140 frtra fognak rugni; 1879-től évenként 3 huzás lesz, a legkisebb nyeremények ezental is időközönként 4—4 fttal nagyobbodnak, ugy hogy 1910. és 1920-ban mikor a kölesön teljesen törlesztve lesz, a legkisebb nyeremény 200 frt fog lenni. Az egész összeg, melyet az ország a fölveendő kölesön törlesztésére 1920-ig sorsolási uton fizetni fog, a sorsolási terv szerint 70 millió, 192,220 frtot fog tenni.

Elöttünk fekszik gróf Ráday Gedeon királyi biztos levele, kit a kormány a végett küldött az alföldre, hogy az ott nagy mértékben elterjedett rablásnak erélyes intézkedések által véget vetni igyekezzen. A kir. biztos jelentése szomorú, nagyon szomorú dolgokat foglal magában. Panaszkodik, hogy nem talált megbízható rendőrökkel, mert ezek legnagyobb részt mind megvesztegethetők voltak, több esetben maguk a bírák hivatalos állásukkal visszaélnék, a végtelenül megromlott népnél semmi erkölcsi támogatást nem nyerhetett, nagyrésztől pedig, mely az általános romlottság közepette a

rablókkal való összeköttetése által még anyagilag is érdekelve volt, inkább ellenségeskedésnek nézhetett eléje. Mindamellert erélyes nyomozása által a büntények oly hálózata derült napfényre, melynek számai nem csak a Duna és Tisza közti térségre, részben legalább a Tiszántúli rész majdnem minden egyes hatóságának területére, hanem a távoleső Máramaros, Trenesén, Nyitra, Tolna, Somogy, Baranya, a horvátországi Varasd, az összes szlavoniai megyékbe, a határörvidék több ezredébe, sőt Szerbiába is kinyulnak, s melynek számtalan bogait egész 1840-ik visszanyuló időkben elkövetett, s eddig soha ki nem derített büntények képezik.

A büntények most már, ha teljesen meg nem szűntek is, de oly kevésre és jelentéktelenekre apadtak le, hogy némely megye az eddig hetenkint négyszer tartott fenyítő törvényszék helyett most csak egyszer tart; a Czegléd-től Szegedig nyuló terjedelmes területen évek hosszu során át elkövetett majd minden büntény fel lett derítve, s a népben a törvény iránti tisztelet helyreállt. A kir. biztos jelentése a fölfödözött bünesek tekről megdöbentő, 554 büneset közül 234 olyan van, melyekre hazai törvényeink halált szabnak. Vannak ezek közt vasútföl-szedések, postarablások, hármás, kettős rablógyilkosságok, gyilkosságok stb. igen nagy számmal, míg a többi 320 büntény is mind olyan, hogy évek hosszu sora lesz érettök az igazságos büntetés. Az eddig elfogatott büntettek száma 813, de e szám folyvást annyira szaporodik, hogy a gonosztévők elzárására már ninesen többé hely.

Ezen adatok szomorú világosságot vetnek az alföldi nép erkölcsi állapotára, melyen közös iskolák által bizonyára nem fognak segíteni.

Ausztria. Ö Felsége a Lajtán tuli tartományaiban amnestiát adott azoknak, kik valamely sajtóvétség folytán el voltak ítélve. Ezen amnestiálásnak politikai oka van; a kormánynak t. i. szándékában van ezen engesztelő intézkedés által az egyezkedést az ellenzékkel megkönnyíteni, mert az elitelt ujságírók

* Tíz év előtt Zirezen is lakott ezen társulatnak egy buzgó ügynöke F. D. megyei esküdt, ennél láttuk a pompásan kiállított, gazdag-kötésű Károlyi Gáspár-féle „Szent Bibliát“ 3 ftrért árulni. A kötés maga többet ér, s így az összes szentírást ajándéknak lehet tekinteni.

legnagyobb részének az volt a bűne, hogy az államalkotmányt élesen megtámadták, különösen pedig e munkában főrésze volt a cseheknek. Azon bécsi lapok, melyek gróf Beust sugalmazása szerint szoktak írni, a cseheket részint ígéretek által igyekeznek megnyerni, részint fenyegetések által a túlzott követelésektől elrettenteni, úgy látszik azonban, hogy a kiegyezkedési program iránt Beust gróf még maga sínes egészen tisztában.

Franciaország. Hogy Napoleon császár mennyire bíz, miszerint a francia nemzet többsége vele van, az is mutatja, hogy az alkotmányt a nép szavazása alá bocsátja. A nemzetnek tehát van alkalma nyilatkozni, tetszik-e neki vagy nem. A császár szózata a néphez így hangzik:

„Franciák! Az 1852-dik alkotmány, mely az általatok reám ruházott hatalmak értelmében szerkesztetett s 8 millió szavazat által hagyatott jóvá, melyek újra visszaállították a császárságot, Franciaországra 18 évig tartó nyugalmat és jólétet hozott, mely időszak nem maradt dicsőség nélkül. Biztosította a rendet s nyitva hagyta az utat minden javításra.

Minél inkább megszilárdult a biztonság, annál nagyobb tér engedtetett a szabadságnak. Az egymásután következő változtatások azonban hátrább vetették a népszavazás által nyert alapokat, melyek nem változtathatók meg a nemzetre való hivatkozás nélkül.

Mellőzhetlen tehát, hogy a nép jóvá hagyja az új alkotmányt, a mint ez hajdan a köztársaság és császárság alkotmányaival történt. — Ezen két időszakban azt hitték, mit én mainapság is hiszek, hogy törvénytelen mindaz, mi nélkületek történik.

A császári és demociatius Franciaország alkotmánya, esekélyszámu alap-határozományokra szorítva, melyek jóváhagyástól nem változtathatók meg, azon előnnyel fog birni, hogy végérvényűvé teendő az eddigi haladást, s biztosítandja a kormány elveit a politikai ingadozások ellen. A nagyon is gyakran meddő szenvedélyes vitákkal elfejeserélt időt ezentul hasznosabban lehet felhasználni oly eszközök keresésére, melyek növeljék a nagy többség erkölcsi és anyagi jólétét.

Azon kérelmet intézem mindnyájatokhoz, kik 1848. decz. 10-ke óta minden akadályt elhárítottatok, hogy engemet életekre állítsatok; hozzátok, kik 22 év óta szavazástok által engem mindenkor fölemeltek közreműködésük által támogattatok, rokonszenyvetekkel megjutalmaztatok, nyujtsátok nekem bizalmatok újabb bizonyítékát.

Igenlő szavazás által visszautasítjátok a forradalom fenyegetéseit, a rendet és szabadságot szilárd alapokra helyezitek, s a jövőre megkönnyebbititek a korona átszállását fiamra.

18 év alatt majdnem valamennyien egyetértettek abban, hogy a legmesszebb terjedő hatalmat ruháztátok reám.

Járuljatok most szintoly számosan a császári kormány átalakításához. Egy nagy nemzet nem juthat el kifejlődéséhez, anélkül, hogy bizonyos intézményekre ne támaszkodjék, melyek egyidejűleg biztosítják az állandóságot és haladást.

Válaszoljatok igen-nel az általam hozzátok intézendő kérdésre s hagyjátok jóvá a 10 év óta eszközölt szabadelvű reformokat.

Ami engem illet, mint ezelőtt, úgy ezután is a ti gondolatotokhoz fogok alkalmazkodni, a ti akaratotokból s Gondviselésben való bizalomból fogok erőt meríteni és soha sem szünöm meg fáradhatlanul munkálkodni Franciaország dicsőségének és nagyságának megalapítására. 1870. ápril 23.

N a p o l e o n . 4

A párisi vallásos életről sok öröndetést hallani. Husvét napján kora reggeltől késő estig a sok gyónó a gyónszékeket szinte ostrom alá vette. Reggeli 5 órától délig öt pap szakadatlanul áldoztatott. Az ájtatoskodók közt minden rang volt képviselve: gyártulajdenosok, nagy birtokosok, bankárok, kereskedők, iparosok, tudósok, minden pártbeli követek, még a szélső baliak is, miniszterek. Szentbeszédet a híres Felix atya mondott, ki ragyogó szónoklatával elragadta a közönséget. Ez alkalommal e világhírű egyházi szónok utolszor predikált a párisi Minasszonyunk templomában, hol 18 éven keresztül oly nagy névre tett szert. Visszavonulásának oka az, hogy hangja tetemesen meggyengült.

Évnegyedes tudósítvány

a pesti Oltáregyletről, 1870-ki febr. hó 6-tól május hó 6-ig.

Az oltáregyleti kiállítás e f. évben is a kegyesrendiek tanépületében lesz s pünkösd előtti vasárnap azaz majushó 29-kén kezdődik és pünkösdhétfőig azaz junishó 6-ig bezárólag tart. Sok ugyan jelenleg az elosztásra szánt tárgy, de nagyon sok a folyamadó is, s nem titkolhatjuk el a fölötti fájdalomkat, hogy évi alamizsnájok befizetésével évről-évre többen maradnak el, hogy a t. ez. áldozatok is az egylet javára gyérebbe kezdenek szentmiséket vállalni és azon jötevők, kik eddig ingyenmunkákat vállaltak, szintén nagyban fogynak úgy, hogy mialatt az egylet kézimunkákra előbb csak igen keveset költött, most már nagyobb részét kénytelen készpénzzel fizetni. Anyagilag tehát az egylet épen nem áll fényesen, s ha ügyünk jobbra nem fordul, a kiállítás befejezéseig adósságunk az ezer forintot meghaladja. Ez annál szomorítóbb, minél többször tapasztaljuk, hogy azok, kiknek templomait az egylet erejének teljes megfeszítésével igyekezett fölszerelni, nem hogy bizalmas kérelmünkre hallgatva a jótékony egyletnek új tagokat szerezzenek vagy azt erejükhez képest másképp gyámolitanák, hanem arról nem ritkán egészen megfélemedkeznek. Nem önzés, hanem a szent ügy iránti szeretet mondatja ezt velünk és ellenállhatlanul ösztönöz, hogy a nemes egyletezél támogatására mindenkit, ki az Oltáriszentségben jelenlevő Ur Jézus iránt élőszeretettel viseltek, sürgősen fölkérjünk. Fölkérjük névszerint az egylettagokat és részvevőket évi alamizsnájok pontos befizetésére azon esetben is, ha a terjesztők őket erre fölszólítani el is mulasztanak; a terjesztőket pedig, hogy az egylet sz. szellemétől áthatva lankadatlanul azon legyenek, hogy a sz. ügynek minél többet megnyerjenek, a megnyerteket pedig a buzgóságban és áldozatkészségben megtartsák. Fölkérjük továbbá a t. ez. áldozárokat, hogy az egylet föladatainak könnyebb megoldására alamizsnakép tetszésök szerint meghatározandó bizonyos számu sz.-miséket vállalni és az egyletigazgatónál ezt akármikor bejelenteni kegyeskedjenek. Ezen szent-misék akár színben akár feketében mindig csak ad petentis intencionem mondandók és a vállalkozó által meghatározandó határidőig végzendők. Vannak, kik összeköttetésük és befolyásuknál fogva másokat is hasonló segédkezésre bírhatnak. Ne mulasztásuk el — kérjük az ilyeket szeretettel — ezen apostolokodást, a mely annál sikerteljesebb lesz, minél többen vannak az áldozárok között, kik nagyszámu sz.-misékkal terhelve nem lévén a segédkezés ezen nemét ugyszólván meg sem érzik. Külföldön ily uton egész intézetek jönnek létre, s a szent-misék e jótékony czélokra kevés kivétellel mind hazánkban kéregettetnek össze. Nem hiszszük, hogy áldozaraink hasonló sz. czélektől, ha azok egyszersmind hazaiak, készséges közre-

működésüket megvonnák. Fölkérünk végre mindenkit, hogy sz. ügyünket ájtatos imával, a kath. lapok t. ez. szerkesztőit pedig azonfelül, hogy azt jelen soraink közzétételével támogatni sziveskedjenek.

A tagoktól, részvevők- és jötevőktől begyűlt Pesten 50 ft 56 kr és 6 arany, Budán 2 ft 70 kr, Ó-Budán 1 ft. Szombathelyen 6 ft, Csábrágh 1 ft, Soroksáron 11 ft 34 kr, Beczkón 7 ft, Kolonon 4 ft, Zséren 4 ft, Csáporon 8 ft, Nyitra-Ivánkán 5 ft 10 kr, Jász-Kis-Eren 6 ft, Hevesen 7 ft, Vác-Szent-Lászlón 5 ft, Szinán 10 ft, Keeskeméten 22 ft 85 kr, Kótajon 2 ft, J.-Berényben 40 ft, Jákóhalmán 15 ft, Turán 5 ft, Tápió-Süllben 4 ft, Sz.-Léránton 18 ft 10 kr, A. Gallán 4 ft 60 kr, Rozsnyón 8 ft 50 kr, J.-Apátin 72 ft, Zalkodon 5 ft, Nagyváradon 100 ft, Mezőkövesden 100 ft, Sz.-Andráson 5 ft, Esztergamban 149 ft 20 kr, Püspöklakon 7 ft 11 kr, Fazekas-Bodán 2 ft 36 kr, Geresden 1 ft 53 kr, Pusztaberkiben 10 ft, Viszneken 52 ft. Isten fizesse meg!

Vegyések.

Mai képünk a nagyíriű Caracci Hannibál remek festménye után készült, mely nemzeti muzeumunk tulajdona. — A Caracciak — három művésztestvér — volt, kitűnő iskolát alapítottak, melynek a világhírű Guido da Reni is híve volt.

Rövid hírek.

— Ö Felsége, főt. Szuppán Zsigmond esztergami főegyházmegyei kanonokot beszterezbányai püspökké kinevezni méltóztatott.

— A csorna-prémontrei kanonok-rend szombathelyi főgymnásium tanárkara szomorodott szívvel jelenti Györy Dezső áldozár-, vallásos és népszerű költőnek a végszentségek ájtatos fölvétele után tüdőgümőkór következtében Csornán történt gyászos elhunytát. Született a boldogult Zalam. Sümeghen 1846. ápril 14. Szerzetbe lépett 1864. sept. 21. Beavattatott 1868. sept. 27. Első misét mondott 1869. aug. 8. — Elhunyt az Urban ápril 13-kán 1870. — Az ö. v. f. n.!

— Ft. Jónás József pécsi apát-kanonok ápril hó 30-kán élte 73-dik évében elhunyt. A kifogyhatlan jótékonyág volt a boldogultnak egyik legjellemzőbb erénye! Nyugodjék békében!

— Mélt. Peitler József váci püspök Tápió-Bieskén iskolaépítésre 200 frtot adott, szegény iskolásoknak 1000 frt. alapítványt tett; Szent-Mártonban pedig új plebánia-templom építésére 8000 frtot adott.

— Gróf Mikó Imre saját kérelmére a miniszterségtől fölmentetett, a közmunka és közlekedési miniszteriumot ideiglenesen Göröve miniszter fogja vezetni.

— A mult esztörtökön az igazságügyminiszter megtekintette a váci fegyintézetet, és a rendet kielégítőnek találta.

— A kath. autonómiai congressust, hír szerint, a fm. herceg-prímás május közepén személyesen fogja megnyitni.

— Özv. gr. Teleky Sámuelné Grátzban m. 20. meghalt.

— Ó-Budán egy új szeszfinomító-gyár, mely nagypén-tekén kezdte meg működését, meggyuladt, s oly hirtelen égett, hogy a munkások nagy részének lehetetlen volt elmenekülni. Az izzó parázsból 15 hullát huztak ki, négyen súlyosan megsebesültek; 8 családfo veszett el, kiknek 15 gyermekök maradt. A kárt háromszázezer forintra teszik.

— Pest városa történetének megírásával Salamon Ferencz bízott meg.

— Komáromban „Népies rimék” jelentek meg Baross Károly aut. követ tiszteletére. Sok életrevaló eszme van e művecskében. Csak találkozzanak buzgó emberek, kik az ily hasznos iratokat a nép közt terjeszték.

— B. Eötvös törvényjavaslatot akar beadni a képviselőházban a visegrádi romok föntartása iránt. Kész terv is van már. A bérezi várnak csak föntartásáról lehet szó; alul azonban a Salamon tornyát érdemes volna újra építeni, lakhatóvá és kellemes kirándulási helylyé tenni.

— Csákyón és Zamutón (Zemplémmegyében) új iskolaházak szükségeltetvén, az ottani állami tanfelügyelő mindegyik községnek küllön 1400 frtot ígért, ha iskoláját közösé teszi. A derék nép azonban visszautasította az ajánlatot, és saját költségén fogott az építéshez, melyben tetemes segítséget nyújtottak gróf Barkóczy János és gróf Coudenhove Ferencz.

— A bécsi fegyvertárban hirszerint felsőbb meghagyás folytán Hunyady Mátyás szobrát is föl fogják állítani.

— A községek rendezéséről szóló fontos és régóta várt törvényjavaslat a képviselők háza elé terjesztetett.

— A kormánynak ajánlatot tettek, hogy egy második lánchíd helyett a Duna alatt alagutat építtessen; ez azonban valószínűleg többbe kerülne mint a hid.

— A pesti urhölgyek igen nemes vállalat létesítésén fáradoznak, t. i. eselédjavító egyeletet akarnak állítani. Kivánjuk, hogy ohajtott sikere legyen.

— Rosenzweig vezérőrnagy és budai parancsnok hír szerint mint esászari biztos megy a határörvidékre.

— A pesti városkapitányságnak igen érdekes albuma van, ismert tolvajok és esavargók fényképeivel, — melynek gyakran igen jó hasznát veszi.

— Eddig postai uton pénzt csak 50 frtig lehetett utalványozni, újabb rendelet folytán azonban a közönséges (nem a hivatal által kezelt) postahivatalokhoz az eddigi 50 ft helyett 100 frt utalványozható. 100 frtől 1000-ig azon postahivatalokhoz lehet utalványozni, melyek a kincstár által kezeltetvén, postapénztárral bírnak. 1000 frttől 5000-ig a most nevezett postahivatalok utalványozhatnak Pest és Bécs postahivatalaira. Az utalványozási díj igen csekély; péld. 10 frtért a távolság tekintetbe vétele nélkül csak 5 kr.

— A régi német színház (a Redoute tulsó oldala) helyére építendő nagyszerű bérház 1 millió forintnál többbe fog kerülni.

— A jelenleg uralkodó török szultán háremében 900 nő van!

— Megjelent és beküldetett a jelesen szerkesztett esztergami „Magyar Sion” áprilisi füzeté igen érdekes tartalommal.

Pályázat. Szabad kir. Keeskemét város r. katolikus kántori hivatalhoz, két éneklő-segéd kerestetik. A pályá óktól megkívántatik ugy az éneklésben mint az orgonálásban jártság. Évi fizetése, mosáson kívül, minden ellátással 80 frt, melles jövedelem 130 — összesen 210 frt. A pályázók helyeiket azonnal elfoglalhatják. Kelt Keeskeméten, ápril 29-kén 1870.

Veszelo vszky János, éneklész.

Társulati értesítő.

Kimutatás a Szent-István-Társulat igazgatóságához küldött pénzekekről: Márton Márton szentszéki jegyző Pécsről 270 frt, bold. Almásy István volt madarasi pleb. hagy. 10 frt, Kubriezky András esp.-pl. Taksonyból 16 frt, Magyar Endre sz.-fer.-r. zárdafőnök Szombathelyről 3 ft 15 kr, Szabó István székelyudvarhelyi gymn. tanár 28 ft 70 kr, Zsemlics István bellatinci káplán 31 ft 19 kr, Pehám Imre therés. tanár Bécsből 6 ft 30 kr, Németh József temesvári sz.-széki jegyző 236 ft 25 kr, Osovszky Ferencz primási könyvtárnok 100 ft, Szabó József peregi pleb. 132 ft 30 kr.

Adakozások a Szent-István-Társulati házra: frt kr.

Márkl Ignác veszprémi nagyprépost 100 —

Rojdl Farkas főelemi tanító Brassóból 2 —

(A Szent-László-Társulatról — legközelebb.)